

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie

zażalenia przedstawiciela ustawowego małoletniego X.1 Y.1

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w P.

z dnia 15 listopada 2023 r.,

sygn. akt [...], o odmowie wszczęcia śledztwa

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 3 grudnia 2024 r.

wniosku Sądu Rejonowego dla Krakowa- Śródmieścia w Krakowie

o przekazanie sprawy o sygn. akt II Kp 492/24/S

do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

sprawę o sygn. akt II Kp 492/24/S przekazać do rozpoznania

Sądowi Rejonowemu w Tarnowie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 października 2024 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie wystąpił do Sądu Najwyższego o rozważenie możliwości przekazania - w trybie art. 37 k.p.k. - sprawy toczącej się na skutek zażalenia przedstawiciela ustawowego małoletniego X.1 Y.1 na postanowienie prokuratora

Prokuratury Rejonowej w P. z dnia 15 listopada 2023 r. (sygn. akt [...]) o odmowie wszczęcia śledztwa, innemu sądowi równorzędnemu, z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Wskazano w uzasadnieniu wniosku, że charakter przedmiotowej sprawy, tj. fakt, iż czyny, które w niniejszej sprawie stanowią przedmiot prawnokarnej oceny, miały zostać popełnione na szkodę X.1 Y.1, a więc syna sędziego Sądu Okręgowego w Krakowie – X. Y., orzekającego w IV Wydziale Karnym Odwoławczym Sądu Okręgowego w Krakowie i pełniącego jednocześnie funkcję Zastępcy Przewodniczącego Wydziału, który to Wydział pozostaje właściwy do rozpoznania środków odwoławczych od orzeczeń wydawanych przez Wydziały Karne Sądów Rejonowych okręgu krakowskiego (w tym również Sądu Rejonowego dla Krakowa- Śródmieścia w Krakowie), uzasadnia rozważanie przekazania tej sprawy w trybie art. 37 k.p.k. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. We wniosku zwrócono też uwagę na wiek pokrzywdzonego i wynikające z tego faktu konsekwencje, w szczególności fakt wykonywania jego prawa w ramach postępowania przez przedstawicieli ustawowych, a więc między innymi SSO X. Y., będącego jego ojcem.

Te okoliczności, zdaniem sądu występującego z wnioskiem, dają podstawę do twierdzenia, że w odbiorze powszechnym mogą powstać wątpliwości co do możliwości rozpoznania przedmiotowej sprawy w sposób w pełni obiektywny przez właściwy do jej rozpoznania sąd.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Wyjątkowy charakter przepisu art. 37 k.p.k. skutkuje tym, że jego zastosowanie jest możliwe tylko wtedy, gdy pozostawienie sprawy sądowi właściwemu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Chodzi zatem o taką sytuację, gdy w ocenie obserwatorów takiego postępowania mogą powstać podejrzenia co do braku obiektywizmu w rozpoznaniu sprawy przez właściwy sąd. Nie chodzi przy tym o każdy rodzaj takich podejrzeń, ale takie podejrzenia, które mogłyby się zrodzić u postronnego, niezainteresowanego osobiście sposobem rozstrzygnięcia danej sprawy, obserwatora takiego procesu, który przy tym posiada podstawową wiedzę o zasadach procesu i roli określonych organów procesowych w tym procesie.

Warunek ten został spełniony w tej sprawie.

Nie ma wątpliwości co do tego, że rozpoznanie wniesionego zażalenia przez sąd właściwy nad którym nadzór orzeczniczy (instancyjny) sprawuje sąd, w którym funkcję sędziego i jednocześnie Zastępcy Przewodniczącego Wydziału Karnego Odwoławczego pełni ojciec pokrzywdzonego, w odbiorze społecznym tak postrzegany jak przedstawiono to wyżej, ugruntować może przekonanie o braku rzetelności i obiektywizmu prowadzonego postępowania, i to niezależnie od jego wyniku końcowego. Powyższej oceny nie zmienia fakt osiągnięcia w najbliższym czasie przez pokrzywdzonego pełnoletności (22 grudnia 2024 r.) i tym samym zdezaktualizowania się, wskazywanej we wniosku, okoliczności dotyczącej wykonywania jego praw przez ustawowych przedstawicieli. Zastrzec trzeba, że decyzja Sądu Najwyższego podjęta w tej sprawie nie powinna być odebrana jako potwierdzenie braku obiektywizmu czy zaufania do sędziów Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie. Rzecz jednak w tym, że szczególne okoliczności faktyczne tej sprawy w rzeczywistości mogłyby w odczuciu społecznym wywołać wątpliwości, co do rzetelności prowadzonego postępowania odwoławczego, a to nie służyłoby dobru wymiaru sprawiedliwości.

Z tych względów uznając, że dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, Sąd Najwyższy przekazał ją do Sądu Rejonowego w Tarnowie.

[J.J.]

r.g.